

Ad 1) Co se týká obecné charakteristiky vzdušnin z gumárenských technologií, platí, co jsme uvedli v předešlé odpovědi. Systém ochrany ovzduší je v ČR stanoven na základě zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který kromě jiného nejen upravuje kompetence orgánů státní správy, ale také stanoví sledované látky a limity pro jejich koncentrace, povinnosti producentů znečištění apod. Kromě oblasti ochrany ovzduší je možné také odkázat na oblast zdraví obyvatelstva vč. hygieny pracovního prostředí, které se touto problematikou také zabývají. Naše informace pocházejí z veřejně přístupných zdrojů. Vzhledem k charakteru gumárenské výroby a vzhledem k tomu, že je vzdušina do pracovního prostředí bez speciální úpravy nasávána z venkovního prostředí, lze oprávněně dovozovat, že pokud neshledává nesoulad s platnými předpisy např. krajská hygienická stanice v oblasti hygieny pracovního prostředí, pak koncentrace škodlivin ve volném ovzduší nebudou dosahovat koncentrací, které by byly zdraví ohrožující. Jinými slovy, ředění koncentrace škodlivin pocházejících z prostředí výroby je mnohonásobné, tudíž pokud nejsou ohroženi pracovníci přímo ve výrobě, pak lze považovat dopad na vnější okolí po stránce škodlivosti za zanedbatelný. Informaci o tom, jak je se vzdušninou nakládáno, popisujeme podrobněji v odpovědi na otázku č. 2 a č. 3.

Ad 2) K otázce eliminace pachových látek, které mají původ v gumárenském provozu, můžeme potvrdit, že v současné době v obou podnicích není v provozu standardní technologie zaměřená na eliminaci látek, které mohou nést charakteristický zápach. Kromě těch částí provozu, ze kterých je vzdušina přímo odtahována ke kotlům společnosti Teplárna Otrokovice (TOT), odchází veškerá ostatní vzdušina formou tzv. fugitivních emisí (odvětráním do ovzduší). Co se týká TOT, hodí se snad doplnění, které spočívá v tom, že fluidní uhelné kotle samozřejmě potřebují ke svému provozu relativně velký objem vzduchu a využití vzdušnin z těch částí gumárenských provozů, kde je vyšší koncentrace škodlivin, je z hlediska ochrany ovzduší velmi dobré řešení, které zdaleka není běžné. Emise TOT nejsou vzdušninou z gumáren nijak ovlivněny. K poznámce o emisích vypouštěných TOT je dobré ještě dodat, že čísla vyjadřující množství emisí, které teplárna jako centrální zdroj vyprodukuje, sice vypadají na první pohled veliké, ale je potřeba si také uvědomit, jak vysoká je efektivita využití paliva, jak intenzivní je čištění spalin a kvalitní možnosti kontroly v porovnání množství vyrobeného tepla a elektrické energie, pokud bychom jej vztáhli na individuální zdroje, které by musely existovat v případě, že by centrální zdroj neexistoval. Podotýkám, že teplárna zásobuje teplem nejen domácnosti a veřejné budovy v Otrokovicích, Napajedlích a části Zlína, ale také mnoho průmyslových a komerčních provozů.

Ad 3) Jak již bylo zmíněno výše, Continental (CoBa) nemá svedeny žádné odtahy do komína. Komíny slouží primárně pro odtah spalin ze spalovacích zařízení a v rámci provozu CoBa takováto zařízení instalována nejsou. „Otrokovické“ komíny jsou oba součástí technologie TOT. Menší komín je využíván, jako záložní. Informace z Integrovaného registru znečištění (IRZ), které zmiňujete v souvislosti s údajem CoBa o produkci fluorovaných uhlovodíků (HFC) vycházejí z přepočtů, jejichž základem je množství prostředků obsahujících sledovanou škodlivinu, tzn., nejedná se o údaje získané měřením, ale výpočtem.

Pro úplnost doplňujeme charakteristiku HFC:

Fluorované uhlovodíky začaly být používány především jako náhrada za tzv. freony (podobné látky s obsahem chloru), které díky přítomnému chloru v molekule poškozují ozonovou vrstvu Země. Hlavní oblast použití nacházejí jako chladicí náplně v chladírenských a klimatizačních zařízeních. Dále jsou používány jako hnací plyny v průmyslových aεροsolech (sprejích) a v poslední době i pro výrobu inhalátorů s přesným dávkováním například pro léčbu astmatu. Využívány jsou rovněž k vyfukování pěnových hmot například pro stavební práce nebo balení zboží a potravin a jako složka hasicích prostředků. V malé míře jsou využívány jako speciální rozpouštědla.

Dopady na životní prostředí

Hlavním dopadem vypuštěných fluorovaných uhlovodíků na životní prostředí je jejich působení jako skleníkové plyny (tzn. plyny přispívající k intenzifikaci skleníkového efektu a následně k oteplování planety). Koncentrace fluorovaných uhlovodíků v atmosféře je velice malá, avšak jejich potenciál

přispívat k intenzifikaci skleníkového efektu (tedy schopnost molekul absorbovat unikající infračervené záření zemského povrchu) je ve srovnání s nejvíce diskutovaným oxidem uhličitým zhruba 100 – 3000 x vyšší, což je ovšem podstatně méně než vykazovaly freony (s obsahem chloru), které byly fluorovanými uhlovodíky nahrazeny. Doba setrvání fluorovaných uhlovodíků v atmosféře je různá podle konkrétní látky, ale pohybuje se v řádu desítek let. Produktem rozpadu je obvykle oxid uhličitý a fluorovodík.

Dopady na zdraví člověka, rizika

Expozice zvýšeným koncentracím některých fluorovaných uhlovodíků může ovlivnit mozkovou a srdeční činnost. Běžné koncentrace v ovzduší jsou však natolik nízké, že prakticky žádná zdravotní rizika nepředstavují.

Celkové zhodnocení nebezpečnosti z hlediska životního prostředí

Fluorované uhlovodíky jsou látky plynné a málo reaktivní. Proto nepředstavují žádné akutní riziko pro životní prostředí či zdraví člověka. Jsou to ovšem skleníkové plyny, dokonce s výrazně vyšší schopností působit skleníkový efekt než diskutovaný oxid uhličitý.

Ad 4) V tomto bodu, si dovolíme s Vaším názorem nesouhlasit. Máme za to, že na otázku resp. názor, cit.: „Jaké přijal MěÚ Otrokovice ve věci zápachu z gumárenských technologií dřívě, jaké přijme následně, když technologie téměř úplné eliminace zápachu z gumárenských jsou už dlouho známy a ani Continental-Barum ani Mitas, by nestály určitě více jak cca 50 % zisku jednoho kalendářního roku z příslušných závodů – viz. stránky [www](#) a příprava, instalace a uvedení do provozu by určitě netrvalo déle jak 2 roky“, jsme odpověděli docela konkrétně – zde doslovně opakují odpověď: „Vzhledem k tomu, že MěÚ Otrokovice doposud eviduje minimum podnětů na pachové emise pocházející z gumárenské výroby (maximálně v řádu jednotek ročně), nebyla v rámci kompetencí svěřených zákonem tímto úřadem přijata žádná speciální opatření. Přesto si společnosti Continental Barum i Mitas uvědomují, že se za souhry nepříznivých povětrnostních okolností mohou pachové emise z výroby objevit. Obě společnosti pracují na zavádění nejlepších dostupných technologií (tzv. BAT) zaměřených na zachycování pachových látek.“. Mohu jen dodat, že je třeba si uvědomit, že musíme vycházet z ověřitelných podkladů, nikoli z pocitů, dojmů a nedoložitelných sdělení. Intenzita aktivity města nebo orgánů státní správy by měla odpovídat intenzitě informací či podnětů od obyvatel. Je nesporné, že gumárenské provozy bývají občas cítit, ale intenzita na území města zejména v jeho obytných částech bývá spíše slabá, takže lze hovořit o epizodách než o systematickém problému či obtěžování obyvatel. Město běžně vede komunikaci se zástupci průmyslových podniků. V rámci této komunikace se samozřejmě otevřeně hovoří i o nepříznivých dopadech činnosti jednotlivých podniků, ale je potřeba rozlišovat stav, který existuje v rámci platné legislativy a platných povolení pro tyto provozy a stavy, které jdou mimo tyto hranice. Pak nastupuje již v minulé odpovědi vysvětlované řešení prostřednictvím orgánů státní správy tak, jak odpovídá kompetencím, které jsou jim ze zákona přisouzeny.

Ad 5) Co se týká oznamování situací, kdy dojde k výskytu obtěžujícího zápachu, platí naše sdělení z předchozí odpovědi, cit.: „Závěrem bychom rádi doporučili pro případ, že by se výskyt pachových látek v obtěžující koncentraci v Tlumačově objevil znovu, abyste situaci neprodleně ohlásil v pracovní době buď na obecní úřad v Tlumačově nebo na městský úřad v Otrokovicích (doplněno: OŽP 577 680 414 nebo 416 nebo 279), aby bylo možné situaci řešit. V mimopracovní době je možné kontaktovat nejbližší služebnu policie ČR a požadovat, aby úředním záznamem osvědčila reklamovanou událost. Vždy je důležité, aby bylo uvedeno místo zjištění zápachu (případně kudy se táhne pachová stopa), dále čas zjištění zápachu a velmi užitečnou informací je směr větru v době trvání zápachu.“